

Ontnuchteren in Overvecht

Gods Koninkrijk ontdekken – dat was voor journalist Frank Mulder de diepste motivatie om in Overvecht, een achterstandswijk in Utrecht, te gaan wonen.

Sinds vier jaar woont hij er met zijn gezin in woongemeenschap 'Overhoop'.

Een ontnuchterende ervaring: **'Eerst dacht ik dat ik een aardige jongen was.**

Hier ontdekte ik dat daar heel veel onaardigs onder zit.'

Overvecht. Geen plek waar ze je bij de Utrechtse VVV snel naartoe zullen sturen. Ook geen wijk waar de 'city marketeers' van de Domstad mee te koop lopen. De wijk bestaat voornamelijk uit grauwe flatblokken, afgescheiden door verlaten parken. Hier en daar zijn er speeltuintjes, dat wel. Maar zonder kinderen maakt zelfs een speeltuintje een trieste indruk.

Niet echt een vrolijke boel dus. Toch besloten Frank Mulder en zijn vrouw Marieke om zich na hun trouwen hier te vestigen. Heel bewust. Frank: 'Mijn diepste motivatie was dat ik God wilde leren kennen. Van zendelingen hoorde ik vaak: Wil je God

leren kennen? Ga naar de armen, de uitgestotenen, de mensen die het in deze wereld niet hebben gemaakt. Daar vind je Gods Koninkrijk.'

Wil je God leren kennen? Ga naar de armen, de uitgestotenen

In Overvecht wonen maar liefst 40.000 mensen, maar de christenen die er wonen fietsen op zondagochtend bijna allemaal naar het centrum. Met een paar van hen begonnen Frank en Marieke regelmatig te bidden voor de wijk. Ze hielden buurtmaaltijden en 's zomers een picknick in het park. Dat hoeft niet ingewikkeld te zijn, stelt Frank: 'Je neemt een extra stapel pannenkoeken mee om uit te delen en je krijgt geheide contact met kinderen. De derde keer hoef je niet eens iets mee te nemen, want dan willen hun moeders voor jou koken.'

Er groeide verlangen naar meer. Naar een plek waar je nog beter kunt laten zien wat gastvrijheid is. Een woongemeenschap. Ze gingen ervoor bidden. 'Op een dag werden we gebeld door de woningcorporatie', vertelt Frank. 'Of we interesse hadden in een winkelappartement met vier bovenwoningen...'. Zo werd ruim vier jaar geleden woongemeenschap Overhoop geboren.

Gat in de muur

Naast Frank en Marieke, hun drie kinderen van vijf, drie en een half jaar, wonen er nog zeven volwassenen in Overhoop. Beneden is er een ruime geza-

Frank Mulder

Maaltijd in Overhoop

FOTO RUFUS DE VRIES

menlijke woonkamer. Op de bovenverdieping een aantal appartementen, waarvan één door de familie Mulder wordt bewoond. De inrichting oogt speels en studentikoos. Dure 'design meubelen' en strak afgewerkte muren vind je er niet. In de gang van zijn appartement heeft Frank een gat in de muur gezaagd, waar nu een gordijn voor hangt. 'Zo kun je makkelijk bij de burens komen.'

Als je liefde zoekt, krijg je gemeenschap

Terwijl Frank vertelt over de woongemeenschap, is zoontje Chris (3 jaar) in de weer met duplo. Nu en dan vraagt hij zijn vader om assistentie. 'Gemeenschap is voor mij meer dan alleen deze woongemeenschap', vertelt Frank. 'Samen met alle christenen in de wijk vormen we een gemeenschap. Een soort familie. Sinds een paar jaar maken we deel uit van een huiskerk die ook uit ons netwerkje is ontstaan. En voor de winter zijn we, in samen-

werking met kerken in de stad, bezig om nachtopvang te organiseren voor vluchtelingen in Utrecht. Zij hebben anders tijdens de wintermaanden geen plek om te slapen. Voor vrouwen, kinderen en zieken die gevlucht zijn, is er al opvang. Onze opvang is dus bedoeld voor de gezonde mannen.' 'En ook voor dieven?' wil Chris weten, die zijn duplo-werkzaamheden even onderbreekt en naast zijn vader komt staan. 'Nou, het zijn meer mensen als Rashid. Die ken je toch nog wel?' Frank doelt op een vluchteling die enkele weken in Overhoop heeft gewoond.

Woede

Een woongemeenschap is geen hemel op aarde, benadrukt Frank. Hij vindt het zelfs gevaarlijk om met al te hoge idealen in een gemeenschap te gaan wonen. 'Ik geloof steeds minder in idealisme. Dat zorgt al snel voor frustratie. Gemeenschap is ook geen doel op zich. Het is zoals Bonhoeffer eens schreef: "Als je gemeenschap zoekt, krijg je haat. Als je liefde zoekt, krijg je gemeenschap."' Hier merk ik dat er eigenlijk heel veel is waar ik niet tegen kan. Imperfecties bij anderen. Die irritaties

Het gebouw waar woongemeenschap Overhoop huist (rechtsonder)

FOTO RUFUS DE VRIES

hebben vaak met schoonmaken te maken. Van de ene persoon kun je meer hebben dan van de ander. Heel onredelijk. Het probleem zit dus eigenlijk in mijzelf.'

Soms zou ik zo'n jochie in elkaar willen rammen

'Op straat zijn er jongetjes die het leuk vinden om een deur of een sneeuwpop kapot te maken. Zomaar, uit verveling. Soms zou ik zo'n jochie wel helemaal in elkaar willen rammen. Op zo'n moment merk je echt dat je God nodig hebt. De uitdaging is om je woede zagezegd goed te kanaliseren. Je moet het niet wegstoppen. Het beste is om zo'n jongen of z'n ouders aan te spreken zonder agressief te worden. Dat werkt. Met een aantal jochies in de buurt ben ik nu bevriend.'

'Tijdens mijn studie woonde ik in een wijk met allemaal hoogopgeleide blanken. Iedereen deed aardig en ik dacht ook dat ik een aardige jongen was. Maar hier ontdekte ik dat daar eigenlijk heel veel on aardigs onder zit. Zo'n vriendelijke houding is maar een heel dun laagje beschaving.'

Pijn leren voelen

'Ik heb het idee dat veel Nederlanders in een roes leven. In een staat verdoving. Kijk naar de binnenstad van Utrecht, dat is toch één grote droom? Iedereen die daar loopt ziet er leuk uit en heeft geld. De winkels puilen uit van kleding die én leuk én hip én alternatief is. Hoewel, de binnenstad is niet honderd procent nep. Ik heb in cafés in de binnenstad heel goede gesprekken gehad met vrienden. Dat was echt. Maar toch, voor een groot deel is de binnenstad een droomwereld. Net als facebook en tv; het is een parodie op de werkelijkheid, een hyperrealiteit. Gemiddeld besteden we vier uur per dag aan dat soort media!'

'Veel christenen hebben het idee dat ze tegen een

koperen hemel aanpraten. Ze hebben het gevoel dat God zwijgt. Ik hoor het ook van heel lieve christenen, die vragen zich af: Waar is God nou? Dat heeft denk ik te maken met die roes. We scheppen onze eigen werkelijkheid. De Amerikaanse band The Psalters maakte eens de vergelijking met lepra. Iemand die aan lepra lijdt, voelt geen pijn. Vandaar dat mensen met lepra zoveel verwondingen oplopen en zo mismaakt zijn. Als Jezus iemand van lepra geneest, geeft Hij hem eigenlijk de pijn terug. Jezus haalt ons uit onze roes. Want roes werkt verdovend, daardoor voelen we de pijn van onszelf en van anderen niet meer.'

Jezus haalt ons uit onze roes

'Moet je die pijn dan bewust zoeken? Ja. Je er alleen maar voor openstellen is niet altijd genoeg. Toen ik tussen de blanke hoogopgeleide studenten woonde, sloot ik mij niet bewust af voor de pijn van anderen, maar dat verandert nog niks. Je moet keuzes maken, steeds weer, het is een jarenlange strijd die je aangaat. Het besluit om hier te gaan wonen, was daar onderdeel van.'

Nog steeds moet ook Frank er bewust voor kiezen om niet in een 'schijnwereld' te verzanden. 'Voor mijn werk als journalist zit ik vaak uren achter een computer. Vooral internet geeft een heel vertekend beeld van de werkelijkheid. Op internet lijkt alles maakbaar, het is zo totaal anders dan de echte wereld.'

'Regelmatig werk ik in *Seats2meet*, dat is een werkruimte in de binnenstad voor creatieve professionals. Op de muren staan allerlei woorden als 'Society 3.0', 'Authenticity', 'Creative'. Het klinkt mooi, maar als je om je heen kijkt, zie je mensen die er allemaal min of meer hetzelfde uitzien. En als iemand een nieuw plan heeft, is het eerste wat hij doet een nieuw twitter-account aanmaken. Mensen doen elkaar gewoon na. Als ik daar veel tijd in steek, ga ik daar langzaam ook aan wennen. En is

dat ook niet een soort hyperrealiteit? Ik moet dus elke keer weer kiezen in welke realiteit ik wil leven.'

Apartheid

'We hebben hier in Utrecht geen apartheidsregime, maar toch ontstaat er vanzelf iets wat op apartheid lijkt. Aan de andere kant van het spoor wonen mensen die allemaal een eigen tuin hebben en een bakfiets waar blonde koppies uit steken. Daar heb je parken met vriendelijke mensen en kerken met leuke liedjes. Aan deze kant van het spoor vind je allochtonen en laagopgeleide Nederlanders. Alleen al aan ons pleintje wonen tal van mensen met schulden, verslavingen, psychische problemen en met familieleden in de gevangenis. Een tijdlang gaf ik bijles aan een jongetje in een van de flats hier. Zijn vader zat in de gevangenis, zijn moeder zat voortdurend te schelden op zijn zus, hij kon amper Nederlands spreken, keek de hele dag geweldfilms en had vrienden die deadden. Dan leef je toch in een soort hel?'

Ik wist niet dat de kerk echt een familie kon zijn

'Het is lastig om die mensen te bereiken, vaak hebben ze hun handen vol aan hun eigen problemen. Laatst hadden we Elly en Rikkert uitgenodigd voor een huiskamerconcert. Toen we nadachten over de promotie van het concert, riep iemand: "Zet het op facebook, dan weet iedereen het!" Maar is dat zo? Wie is "iedereen"? De mensen die hier aan het plein wonen, vind je niet op facebook. Via facebook trek je vooral mensen uit je eigen kringetje. We wilden dat minstens de helft van het publiek uit buurtbewoners bestond. We gingen actief promoten in de buurt en uiteindelijk kwamen er ruim twintig buurtbewoners. Juist door die gemixte groep werd het een heel bijzonder concert. De verschillen doorbreken vergt dus een bewuste keuze. Als je niet kiest, gaat het vanzelf verkeerd.'

Verveling in de kerk

'De vraag of God echt bestaat, heeft mij altijd beziggehouden. Is Hij er echt, kan Hij levens veranderen? Of is het geloof alleen maar iets van elke week naar de kerk gaan en liedjes zingen? Veel mensen van mijn generatie verlaten de kerk. Niet zozeer uit frustratie – het zijn vaak fijne kerken met aardige mensen waar ze uit komen. Het is eerder uit verveling. Ze zien niet dat Gods Koninkrijk met kracht doorbreekt en mensen diepgaand verandert.' In Overvecht ziet Frank het Koninkrijk niet op een grootse, spectaculaire manier doorbreken. Maar toch. Dat God er werkt en mensen verandert is voor hem overduidelijk. En op de vraag of hij teleurgesteld is in God, antwoordt hij: 'Nee, zeker niet. Ik

ben er steeds meer van doordrongen hoe bijzonder de kerk eigenlijk is, het totaal van gelovigen. In een wijk als Overvecht merk ik wat een kracht de kerk is, ondanks alle menselijke zwaktes en fouten. Alleen al voor mijzelf: Hoe fijn is het om mensen te hebben die van je houden, waar je je kinderen even kan droppen, van wie je zomaar de auto kan lenen! Ik wist niet dat de kerk echt een familie kon zijn.'

De wereld gaat steeds meer op een woestijn lijken

'We hebben een Marokkaanse vriend, een soort huisvriend. Hij noemt zich geen christen, hij zit er naar eigen zeggen ergens tussenin. Vooral de warmte van de gemeenschap trekt hem. Regelmatig woont hij de vieringen van onze huiskerk bij en activiteiten van ons huis. Dat soort mensen horen ook bij de familie.'

'Ik denk dat je in dit soort wijken al ziet waar de wereld naartoe gaat. De wereld gaat steeds meer op een woestijn lijken, met steeds meer verstedelijking, eenzaamheid en werkloosheid. Maar juist dan ontdek je de kracht van de kerk, de gemeenschap in Christus. In het donker zie je de lichtjes beter.' ◦

Kijk voor meer informatie over Frank Mulder op www.frankmulder.info.

Buurtmaaltijd

FOTO FRANK MULDER